

ARVAMUS

KOLUMN

Kadri Karner

Kuulajate infojanu lõi pahviks

Juhtisin neljapäeva õhtul vabatahtlikuna veebiseminari, mida kodudes oli vaatama asunud 223 inimest. Jättes siinkohal kõrvale isikliku eneseületuse, mida eeldab paarisaja inimese ees üles astumine, toon esile hoopis muu, mis mind sellel kohtumisel siiralt üllatas.

Eesti ettevõtlike naiste assotsiatsiooni uue rahvusvahelise algatuse "Roheline ja hooliv maailm" esimene keskkonnateemaline e-seminar tõi vaatajate ette Tartu ülikooli bioloogiaprofessori ja 2020. aasta naise nominendi Aveliina Helmi, kes muide on üks maailma enim tsiteeritud keskkonnateadlasi ja taimeökolooge.

Minu suureks üllatuseks läks veebiülekanne kõrval vestlusaknas teadlase selgitusi kuulates lahti aktiivne arutelu. Tihti peale on sarnaste ürituste käigus osalejatel kaht kommentaari või küsimustki saada katsumus. Kuid mitte seekord.

Kiudeti nii esinejat ja tema teadmiste pagasit kui soovitati see loeng kohustuslikuks teha kooliõpilastele, riigimetsa majandamise keskusele ja riigikogu keskkonnakomisjoni liikmetele. Inimesed olid tõeliselt hoos.

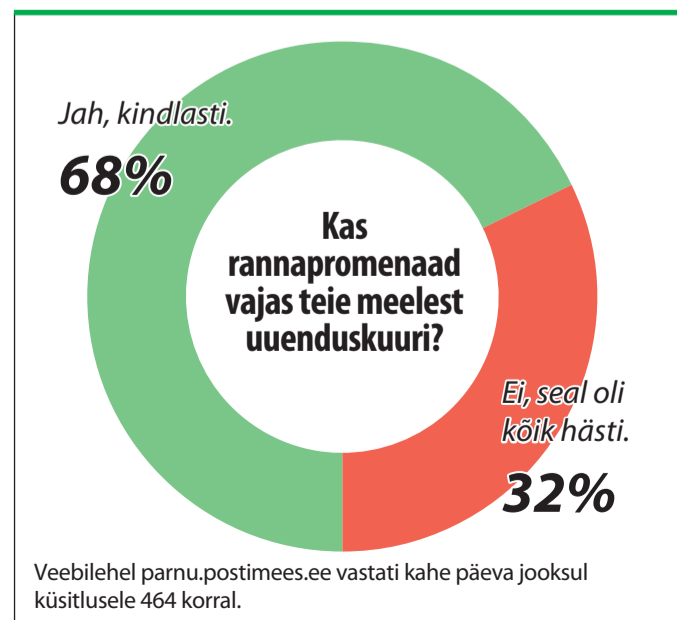
Kommentaariumis arutati põhjalikult nii seda, kas ühel ajal istutatud lapitais noori puid on mets või puupõld, kui ka Häädemeeste valla küsimust, kas rannamännikus peaks ikkagi harvesteriga puid maha võtma või ei tohiks neid puid üldse puutuda, kuni selleni välja, kuidas Rail Baltic loodust mõjutab.

Eestlane on põhjamaalasega tuntuks oma kellaajalise täpsuse poolest. Mul vajus vist oma külalistetuppa üles seatud ministuudios üllatusest suu päriselt lahti, kui nägin, mis juhtus siis, kui bioloogia-professor poetas, et peab ajast kinnipidamiseks veidi tempot tõstma ja mõne slaidi ehk vahele jätma. Selle märkuse peale kirjutas kommentaariumi kohe kümme inimest, et tahavad loengu lõpuni kuulata, mõni lisis: jaksame küll kõik ära kuulata, sest see kõik on nii oluline ja vajalik.

Küll need Eesti inimesed on teadmishimulised ja suure südamega, mõtlesin tol õhtul, kui peale kahe ja poole tunni üritust lahukumise asemel esinejat isiklikult tänama asuti.

Küll Eesti inimesed on suure südamega, mõtlesin tol õhtul, kui peale üritust lahukumise asemel esinejat isiklikult tänama asuti.

NÄDALAST JÄI KÕLAMA

Andres G. Adamson

Kelle valite end esindama?

Sellest nädalast jäi mind kummitama Häädemeeste vallavanema Karel Tõlbi öeldu.

Täpselt nädal tagasi avaldasime lehe esiküljel loo: "RMK hakkab Häädemeestel valikraie katsetama". Lugu sai mõne päeva eest järje, kui kohalike elanike loodud vabauhing avaldas nõrdimust, et neid jäeti valikraie katsetamise arutlust kõrvale.

Vallajuht andis oma kommentaaris mõista, et vabauhendumist ei kaasatud otsuse tegemisse, kuna ametnikud, vallavalikogude liikmed olid otsustamise

juures. Ja nemad on kohalikud elanikud. Elanike enda valitud esindajad.

Minu arvates on vallavanema mõttekild väärt laiemat keskustelu. Eriti just nüüd, kui poliitikud on alustanud kohaliku omavalitsuse valimiste kampaaniat. Eesti riik toimibki nii, et reaktiivne saab sõna sekka öelda korra nelja aasta tagant. Ülejäänud ajal tuleb leppida otsustega, mille langetavad need, keda valisime. Nii kogu riigis kui koduomavalitsuses. Esindusdemokraatia.

Kodaniku vastutus sellise riigikorra puhul on teha oma valik targalt. Aga kuidas? Mille alusel olete viimastel valimistel

andnud oma hääle – selle ainsa ja väga väärtusliku? Kas üldse käisite valimas?

Omaette teema on, kui autentselt poliitikud meile end esitlevad? On ju teada, et enne valimisi valitakse välja teemad, koostatakse jutupunktid ja igal võimalusel vuristatakse ette just need. Puhta kullana ei saa seda juttu võtta juba seepärast, et enamasti lahustuvad lubadused koalitsiooni moodustades, võimalpeid sõlmides.

Karel Tõlbi ja Häädemeeste kandi inimeste vahel tekkinud arutelu osutab, et oktoobris meie ette astuvate kandidaatide seast tuleks valijal leida ini-

mene, kellega ta jagab samu väärtusi. Siinsetel poliitikutel tuleb üha enam teha otsuseid skaalal loodushoid – majanduse areng, mõistlik majandamine – maal elu hoidmine, maakondliku asja ajamine või enda piirkonna upitamine, kodanikega koos ja neile arusaadavalt tegutsimine versus kommunikatsioonimüüri ehitamine, austav ja intelligentne suhtlusviis versus matslik lajatamine.

Inimlike väärtuste järgi kandidaate vaagides leiab ehk õige esindaja, keda saaks usaldada: kui tema on koosolekul, on minu huvid kaitstud.

Siiri Erala

Linnavalitsus ikka mõisniku rollis

Vt ka "Kõnniteedelt lume lükkamise kohustus lasub majaomanikel" (PP 28.01.2021).

Inimkond on läbi ajaloo teinud imepärast arengu: kosmose-raketid, nutitelefonid, juhita autod, robotid. Ka riigikorrad on vahetunud, kuid muutumatuks on jäänud majaomanikele mõisaaegne koormise kohustus: ikka koristab majaomanik oma aia tagust linnamaad käsitsi luua, labida, kühvliga kohustuslikus korras ja trahvide hirmus. Vähesed suudavad endale muretseda tööde tegemiseks vastava moodsa masina.

Koormist peavad täitma kõik maja- ja krundiomanikud, kaasa arvatud raugad, vigased ja haiged. Seda võib isegi lugeda kohaliku omavalitsuse võimu kuritarvitamiseks. See, et majaomanik saab tellida kohustuslike tööde tegemiseks firma, nagu kinnitatakse linnavalikogus, on nonsens, sest siis ta peab minema sotsiaaltoetust kerjama, et maksta firmale töö eest (umbes 1080 eurot aastas).

Alandav ja mõistusvastane on minna raha küsima sotsiaalabi teise omaniku, s.o linna maa koristamiseks.

Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO) määratleb sunniviisiliseks igasuguse töö, mida nõutakse isikult karistusega ähvardades ja milleks see isik ei ole ennast vabatahtlikult pakkunud. Teovabadus on oluline osa inimväärikusest. Kui kedagi sunnitakse tegema midagi vastu oma vaba taht, alaväärastab see inimest.

Sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon võeti vastu 28.06.1930. 1997. aasta konventsiooniga seati eesmärk, et kõik ILOga liitunud 185 riiki, Eesti Vabariik nende hulgas, on kohustatud võimalikult lühikese aja jooksul tegema lõpu sunniviisilise või kohustusliku töö kasutamisele kõigis selle vormides. 2014. aasta ILO protokollis on siiski alles jäänud kohustusest, mis kujutab endast osa täielikult suveräänse riigi kodanike loomulikest kodanikukohustustest.

Volikogu liige Vladimir Zemljannikov nimetab seda tööd väikeseks kommunaalteenuseks kogukonna otsestes huvides. Tõepärasemalt vastab volikogu esimees Andrei Korobeinik oma kirjas õiguskantslerile, et koormise kaotamine on ilmselgelt kohaliku omavalitsuse finantsgarantii põhjendamatu tühistamine.

Põhiseaduse järgi on igaühel õigus riigi ja seaduse kaitsele. Kehtivad kohaliku omavalitsuse ja ehitusseadus ei kaitse omanikke, vaid sunnivad tegema tasuta tööd, mida peetakse orjatoeks. See tähendab, et need seadused on aegunud ja neis tuleb teha parandusi.

Õiglase oleks kehtestada igale täisealisele kodanikule võrdne heakorramaks, sest ala, mida peavad majaomanikud hooldama, on üldkasutatav. Saadud raha eest oleks linnal kui maaomanikul võimalus ise hooldustööd teha. Aasta 2021 võiks minna ajalukku, mil Eestis kaob lõplikult koormis-teoorjus.

Naali-Marie Liivrand